

FRAMTIDA I NORD

KOMMENDE OG FORSVINNENDE LANDSKAPER

"Tristesse Arctique" ? (Ref. Claude Levi Strauss)

"Mennesket er dømt til å planlegge". Forfatteren Jorge Louis Borges holdt en forelesningserie der han hver gang startet med dette utsagnet.

I dette ligger det at det finnes få endelige utsagn. Holdbarhet av enkelte av utsagn er derimot mer interessant. Det er mulig å spekulere i framtider, om man ser det positive i nettopp det å spekulere. Umberto Ecos forelesningserie med tittelen "Seks vandringer i fiksjonsskogene" åpner for at en rekke posisjoner kan og bør undersøkes, oppdages og oppfinnes i en forsøksvis lesning av framtidig potensiale.

En arkitekt er vendt forover. Vi jobber konseptuelt med det som ikke er synlig enda, samtidig som vi må gjøre valg, fikse oppfatninger og kunnskaper og gi det form. På denne måten lukker vi, igjen og igjen, for betraktninger. Vi reduserer og utelukker. For en åpen framtidsorientering er jo dette et anstrengende dilemma.

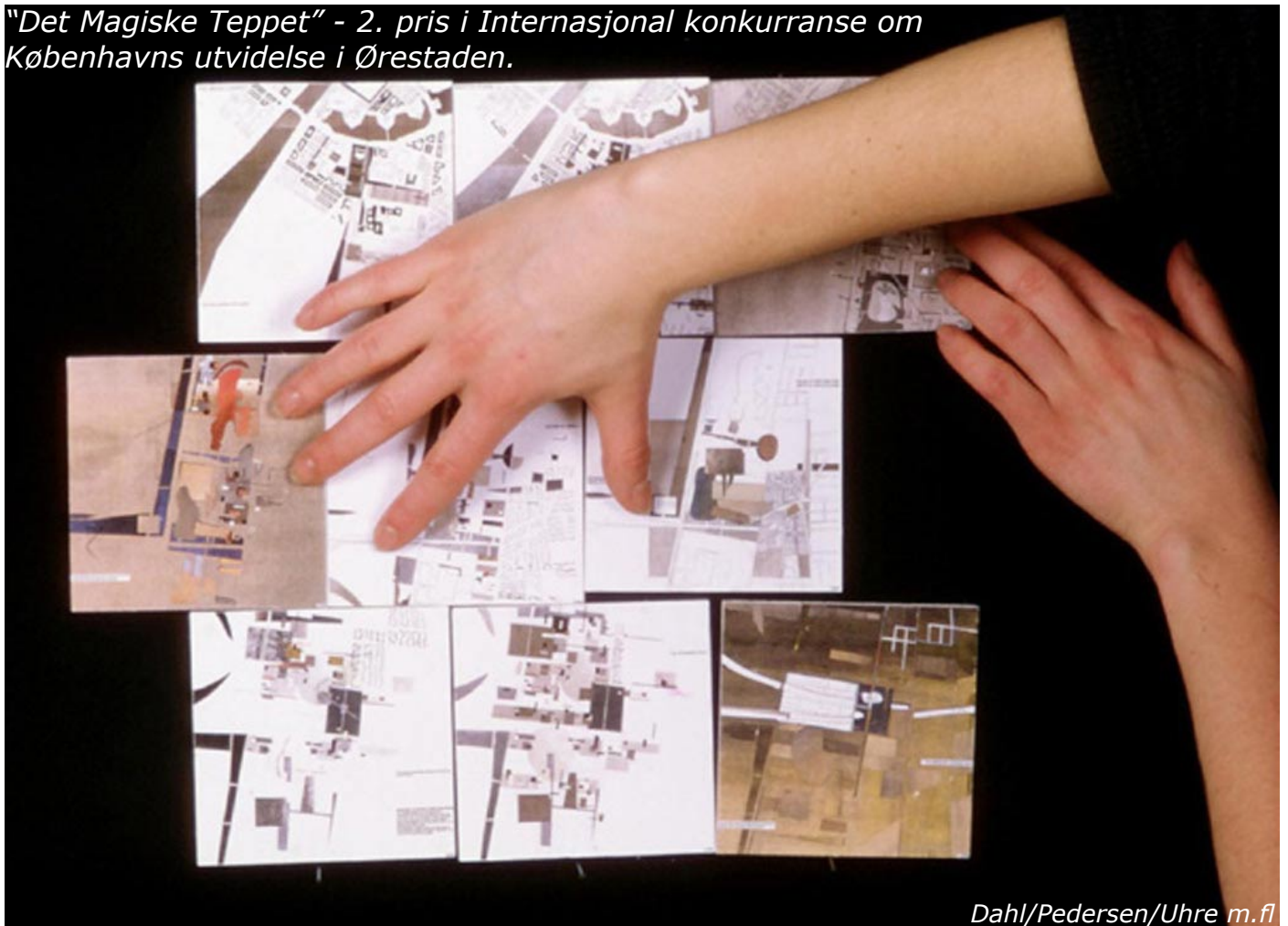
Enhver forfatter beveger seg fritt og i beste fall uhemmet i tidens rom.

Den spillteoretiske tilnærming til byendring som vi har formulert henter sin inspirasjon fra litteraturen. Spillet om Tromsø og en rekke andre tilsvarende tilnærminger tar romanen på alvor, beveger seg 10-20 år inn i fremtiden, snur seg, vender tilbake og sier; dette fant jeg.

Scenariobegrepet tar en ny retning og blir "utgravninger i framtiden". Det er i en slik undersøkelse at holdbarheten av enkelte utsagn kan bli formulerende.

Byutvikling og arkitektur er entydig tilhørende en større offentlighet. Dialogen med nettopp en slik offentlighet blir selve kjernen i denne type utgravninger i ukjent landskap.

"Det Magiske Teppet" - 2. pris i Internasjonal konkurranse om Københavns utvidelse i Ørestaden.

Denne forelesningen er bygd om med billedrekker i fire serier. I hver av seriene introduseres en terminologi som er et forhold mellom tegning/bilde og teksten. Den kan leses som en fiksjon eller en film som gjennom en serie plot utforsker framtider. Det er utsagn og prosjekter her som har levetid og kanskje levedyktighet langt ut over dette seminarets framtidsperspektiv og framtidsfortellinger. Forelesningen starter i et skandinavisk perspektiv og gjør deretter en reise gjennom nordområdet ved å sette søkelys på prosjekter og landskaper der en rekke framtidslesninger gis fysisk uttrykk. For flere av de mindre stedene i nord er "det å kunne påvirke sin egen skjebne" sentralt i den forestillingsverden eller forståelsesmodell som endringene foregår innefor. Vi står overfor bymessige fortetninger som lever "på kanten", noe som preger og påvirker framtidslesningen.

SERIE 1

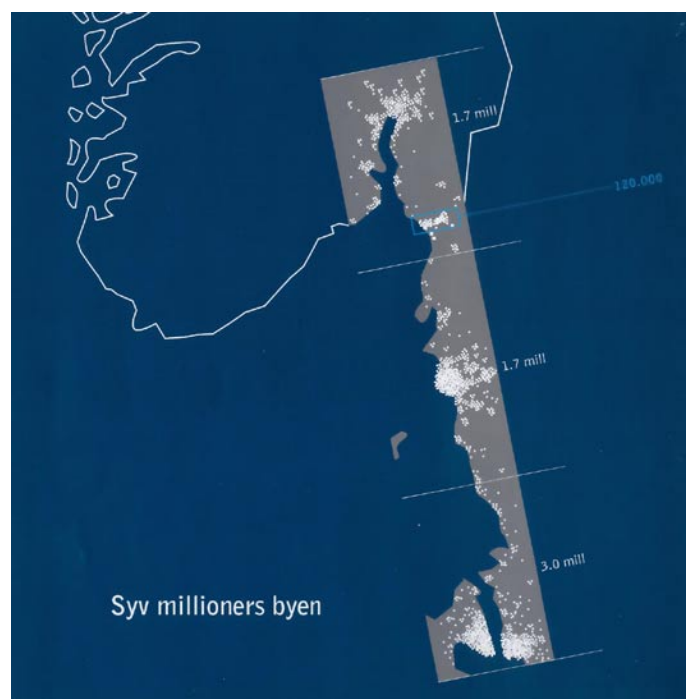
Den større skala

Tegningen "Det Magiske Teppet" er strukturplanene for 2. prisen i den internasjonale Byplankonkurransen om Københavns utvidelse på Amager – Ørestaden (1994)

Alle brikkene i dette "The Game of Ørestaden" kan sies å etablere kritiske posisjoner til lineære programutsagn om byens utvikling i det lange tidsperspektivet som var i søkelyset. Hele planstrategien fikserer kun enkelte utsagn som åpner for at helt nye framtidige tolkninger kan finne sted. Den stritter i mot det ferdige bilde, det endelige utsagn.

I stedet for å vise utbygningsetapper lineært for hvert tiår i dette tredve-års perspektivet, så kuttet disse tidsplanene opp i ni spillebrikker som kan forflyttes i forhold til hverandre, og gi minst 27 forskjellige lesninger av mulige framtider. En av lesningen er at lite skjer i Ørestaden i de nærmeste årene, at utviklingen finner sted annet sted i København og kanskje ikke i det hele tatt finner sted. En av disse brikkene fikk navnet "Motstand". Den forsker i hvordan det utvikles et språk på landskapets vegne som yter motstand mot utbygging og slik gir form til det kommende bylandskapet.

Ut av dette kom gjennom en serie prosjekter fra København, via Fredrikstad og til Bjørvika i Oslo figuren "7 million City". En virtuell og delvis konkret nyformulering av et framtidspotensiale over flere landegrenser. Holdbarheten av dette utsagnet kan diskuteres – og det kan og bør reformuleres. Men det er altså holdbart å spekulere i nye framtidsbilder i en stor internasjonal skala.

"7 Million City"

*Dahl Arkitekter as/ Griff kommunikasjon as/
Space-group as. 1999*

Tegningen "Ideenes ruin" er kritiske utsagn om tenkningen rundt Fjordby-besvergelsen i hovedstaden. For tiden er dette et tydelig eksempelet på hvordan aggressiv byutvikling påfører framtiden vår tids bilder, lukker for reformuleringer og andre scenarier og slik sett representerer en generasjons konvensjonelle virkelighetsoppfatning strukket til sitt ytterste, på vei mot et brudd.

Ethvert utsagn som går ut over sin kontekst er av det gode i en diskurs om framtider. Tegningen Europas regioner som inkluderer et mulig diagram over et aktivt skapende forskningsnettverk i nordområdene (Christian F. Kjellsen, diplom AHO, 2003) er et mer relevant utsagn enn andre og mer interne betraktninger om nordområdene. Den har i seg en betraktning om at i den nordlige fiksjonsskogen så er de viktigste oppdagelsene langt fra gjort. Slik sett er den framtidsoptimistisk. Johan Petter Barlindhaug har presentert en rekke diagrammer i årenes løp som viljesterkt propaganderer for og utvider det nordlige bilde og handlingsrom.

Minskende eller forsvinnende byer

I den grad man kan si at byer har puls så gjelder dette alle nordlige samfunn og steder. I et defensivt bilde kalles det fraflytting. I en annen og offensiv betraktningssmåte kan det kalles egenskapsfortetting eller det at det utvikles kompetente samfunn av en ny type i et nytt samarbeidende nordlig univers.

Kirkenes – Åpen By

Etter "The fall of the empire", Syd-Varanger a/s, har en rekke nye optimistiske initiativer og endringer funnet sted i Kirkenes. 10% av befolkningen er russisk og russisk er andrespråk i barneskolen, førti nasjoner er representert i området. Kirkenes er en "russisk havneby", innenfor en radius på 12 mil ligger universitet og større bysamfunn – byens framtidssirkel. Den kulturelle oppblomstringen i byen får

Stort potensiale i samarbeid om forskning, utvikling og utdanning på tvers av landegrensene.

There is a great potential for collaboration across the borders in the fields of research, development, and education.

Barentsregionens betydning i Europa øker. Her fins store områder med urørt villmark og enorme naturressurser – fisk, olje og gass

The importance of the Barents Region increases. In the area vast areas of untouched wilderness and enormous natural resources: fish, oil, and gas.

Europan 8 i Kirkenes

uttrykk gjennom institusjoner som "Pikene på Broen", Barentz-sekretariatet og de årlige konferansene "Barentz Spectacle" som samarbeider med og orienterer seg i forhold til europeiske byer i sammenliknbar problemfase (Huddersfield, Leinefeld mfl.).

Byen, a/s Sydvaranger og Husbanken har gått sammen om å delta i European 8, den internasjonale arkitektkonkurransen for arkitekter under 40 år. European har "Det Strategiske Prosjekt" som sin overbygning. I Kirkenes er Det Strategiske Prosjekt for denne konkurransen skråningen mellom bysentret og platået med det forlatte industriområdet, byens "Akropolis". European er det mest kjente kontinuerlige laboratorium for byendring med en utviklet terminolog for framtidslesning. Kirkenes allierer seg med en helt ny kompetanse i tråd med terminologien Åpen By, forsker idemessig og uortodokst i et bredt samarbeidende prosjekt. Et framtidig scenario for en forbindelse mellom en forsvunnet og en ny tid skal utvikles gjennom en ny sensitivitet – et undervurdert begrep i framtidslesninger.

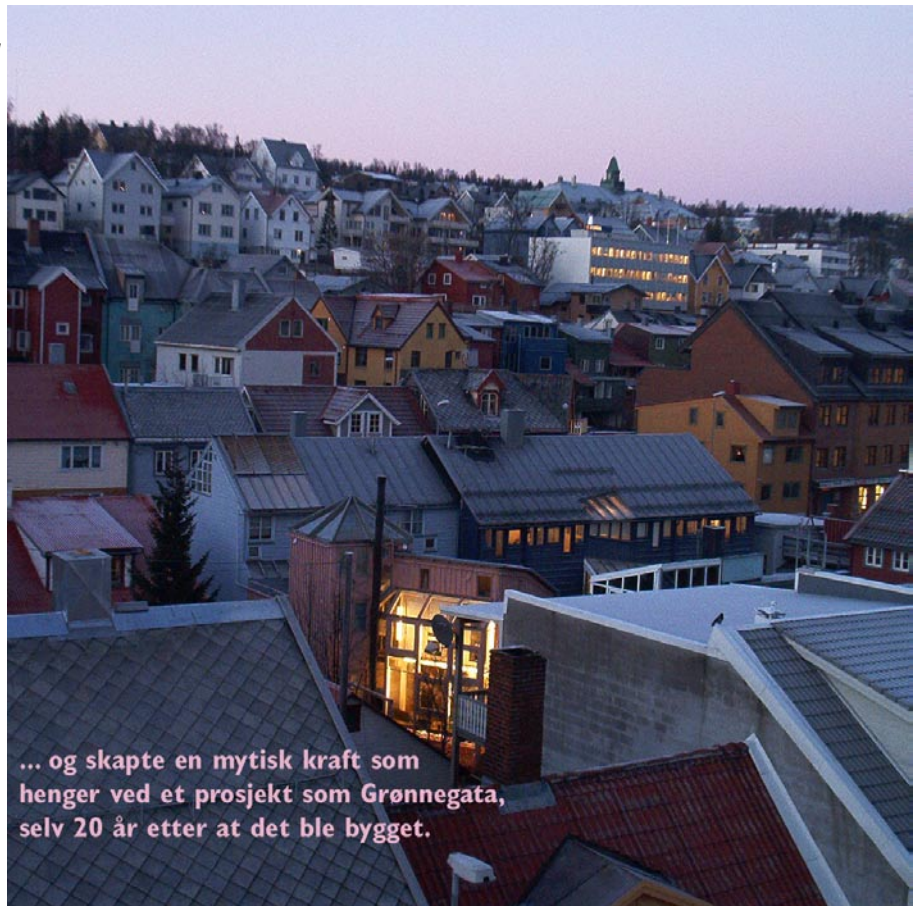
Den russiske forbindelse er åpenbart Kirkenes sin force. De menneskelige forbindelsene på tvers av grenser, og "viljen til å påvirke sin egen skjebne" er byens merkevare.

De tre scenariene for Nordvestrussland som er presentert av Econ med flere (The Russian Barents Sea Region towards 2015) domineres av fraflytting. Slike fortellinger trykker på Kirkenessamfunnet og vil måtte møtes av en unik form for skaperkraft.

(<http://www.european.no/>)

*Senter for Norske
Reindriftsamers Landsforbund
(NRL)
Grønnegata 21-23.*

*Tildelt Houens Fonds pris for
god arkitektur i 2003
bygd i 1984.*

SERIE 2

Et kommende samisk landskap

Mens norske myndigheter bygde Alta-dammen bygde Norske Reindriftsamers Landsforbund sitt lavmelte, men utfordrende samiske senter midt i Tromsøs gamle bebyggelse. For så vidt en påminnelse om hvordan man kan utforske sitt forhold til andre grupper. 20 år etter fikk dette prosjekt Houens Fonds pris for god arkitektur. Blå strek fortsatte i 80-årene et mangeårig samarbeid med samiske og indianske kunstnere. En skulpturpark av installasjoner over hele nordområdet med forsvinnings estetik som stifinner ble lansert. Altså et prosjekt der utsagnet ikke var det endelige og det evige. Samtidig lanserte disse samarbeidende kunstnerne og arkitektene et internasjonal kunstakademi i Karasjok.

Senere er Sametinget bygd og etablert som et politisk kraftsenter. Det Øst-samiske museum i Neiden, en åpen nasjonal arkitektkonkurranse, kom opp med et nytolkende arkitekturverk som dessverre ikke fikk 1. pris. Den nettopp avsluttede arkitektkonkurransen om Vitenskapsbygg i Kautokeino er den foreløpige avslutningen på en rekke bygningsmessige manifestasjoner som beskriver det samiske landskapet på nytt. Ole Henrik Magga og det samiske akademiske miljø ser Kautokeinobygget som trinn 1 av et internasjonalt urfolksuniversitet. Altså at det er i dette samiske grunnlandskapet at en ny type forskning skal finne sted, med utforskning av nye internasjonale forståelsesmodeller.

I det samiske miljøet er det formulert framtidsbilder gjennom en kontinuerlig overvinnelse av mange typer motstand. Alle disse prosjektene kan sees på som forsvarsverk eller vaktposter for en hel landskapsoppfatning, samtidig som de er kulturelle generatorer for en helt ny tolkning av nordområdene. En tolkning som er på offensiven, er internasjonal og globalt orientert. Tankene er slik sett allerede lengre framme enn 2015 som er dette seminarets grensesetting. Framtiden er allerede her. Alle framtidsstudier av noen betydning i samisk område kan og bør derfor reformuleres.

"Putting Sculpture into the cold"
(see; "World Architecture" 1990)
project design team
KE Dahl arch.
Aa. Gaup artist
I Jåks artist
K. Johnsen project leader
N. Mjåland arch.
Adviser
Prof. G. Cajete American Inst. of
Indian arts

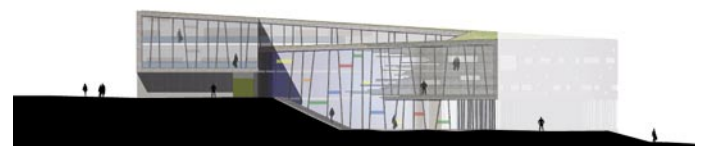
Model for a new sami art academy in the centre of Karasjokk
blå strek arkitekter

Øst- samisk museum i Neiden (2003)
Pris i åpen arkitektkonkurranse
F/E*T arkitekter

Vitenskapsbygg, les: Urfolksuniversitet i Kautokeino (2004)

1.pris i invitet konkurranse
Reiulf Ramstad arkitekter a/s

SERIE 3

Hammerfest; Den tomme byen - i et åpent og skjørt framtidsrom

I 1990 kom daværende informasjonssjef i Hydro/Harstad, Jan Henry T.Olsen, til oss og ba oss gå inn i en samtale med Statoil og Hydro om Snøhvitutbyggingen.

I en omfattende tekst kalt "Snøhvit og den kulturelle komponenten" gjennomførte vi diskusjoner om selskapenes mulige samfunnsmessige ansvar i regionen, og i Hammerfest konkret. Samtidig førte vi en diskusjon om uttaking av olje og gass som noe endelig, noe som forsvinner. Vi innførte begrepet ruin og stilte spørsmål om hva som ble igjen. Altså etterlatenskapenes kvalitet. Diskusjonen sank til bunns med Snøhvit tidlig i 90-årene. I en ny forklaringsmodell, et nytt scenario for nordområdene kan våre første skritt sies å være dristige, men primitive. Det er alle aspektene ved dialogen med de internasjonale kapitalkreftene som avventer nye grensesprengende initiativer og innfallsvinkler. Alle modeller for framtidsforskning bør og må prøves ut i dette feltet. Følgeforskning er en nyttig men muligens defensiv metode i forhold til en helt nødvendig, kontinuerlig forkantforskning. Noe Bellona helt sikkert vil underskrive.

I 2002 lanserte vi Hammerfest Internasjonale Tenketank (**HIT**) som offensivt skulle knytte byen til et internasjonalt forskningsnettverk. En diplom ved AHO diskuterte åpningen av Barentshavet med Hammerfest som case study. AHO gjennomførte et kurs i byen med tittelen "Urban Rupture". En av studentgruppen utga avisa "Synergi Finnmark" som bilag til Finnmark Dagblad. Den mest utfordrende utforskningsformen var etableringen av Team 2003. Ti arkitekter, arkitektstudenter og sosialantropologen Britt Kramvik satt i fire døgn i et åpent hus i Gjenreisningsmuseet å formulerte et nytt begrepsapparat, utviklet 3D-modeller, fysiske modeller og tekster i en kontinuerlig samtale med alle oppegående krefter i byen. Alle kunne se et mulig kommende Hammerfest framtre.

”Den Tomme Byen” ble erkjent som forståelse av hele sjølinjen. Det var ingen ting der, senere manifestert gjennom bildet der alle bygningsmessige rester av tidligere tiders produksjonsformer er revet. Det er virkelig ”å rydde i sitt eget landskap”, det er starte på nytt – Tabula Rasa.

"The Golden Mile" ble formulert som det nye navnet på indre havn. Et uttrykk som nå har erstattet alle andre historiske begreper og navn på dette området.

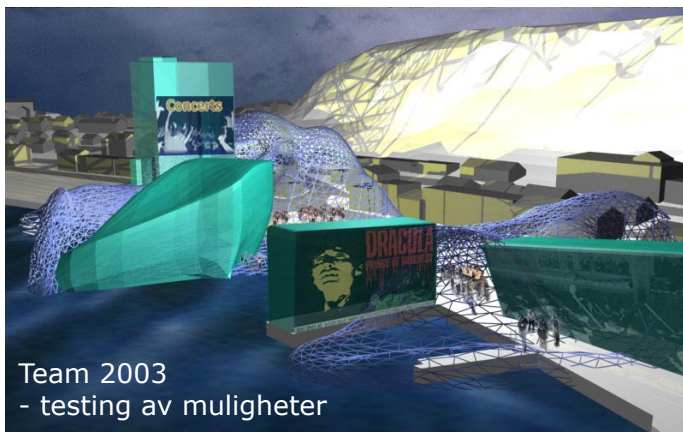

Dette er virkelig en ny by oppe på den gamle. "De Kontinuerlige Gjenreisningers By" er en erkjent undertittel. I dette ligger også alle mulige usikkerhet på lur. Det er dette som er trykket fra framtiden på Hammerfest.

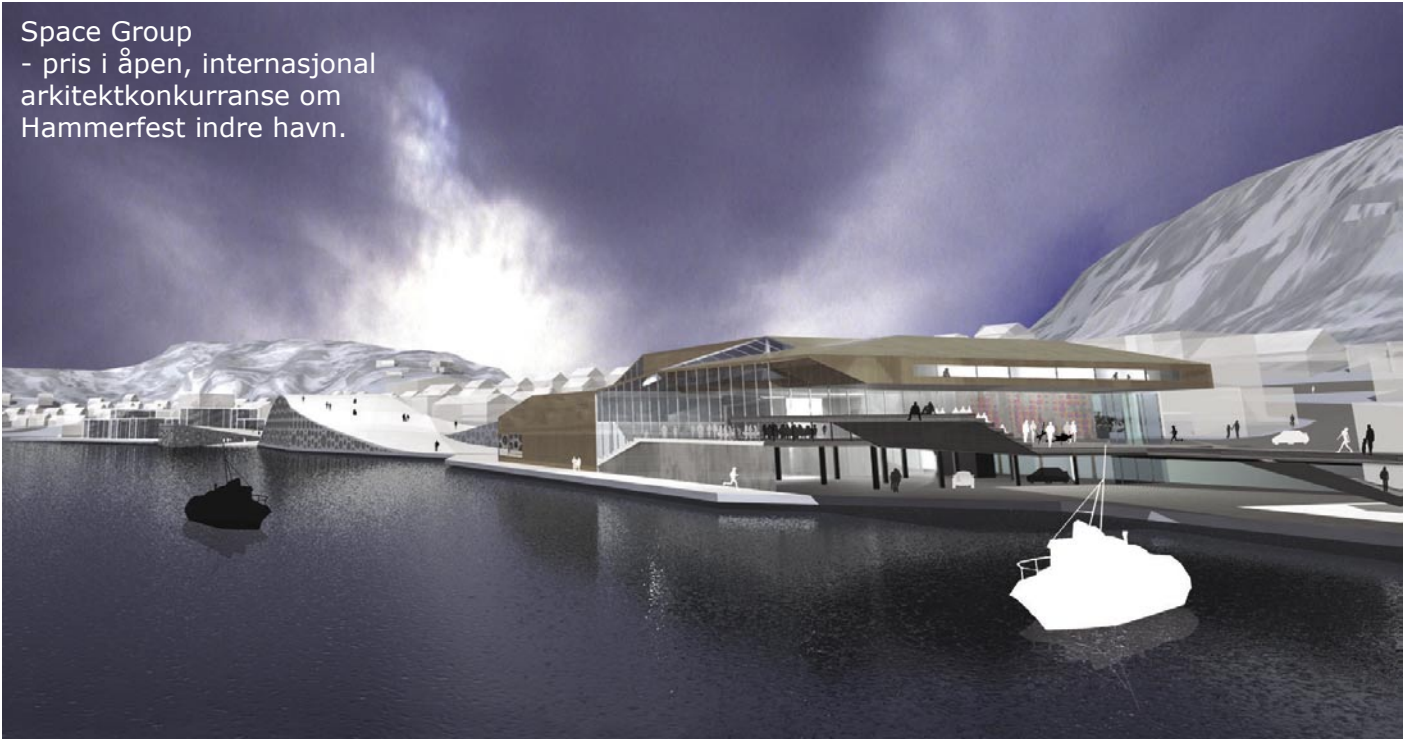
"Den Samarbeidende Byen" ble tittelen på det at flere private utbyggere og kommunen gikk sammen inn i den internasjonale arkitektkonkurransen. "Den Inviterende Byen" reflekterer konkurransens brede invitasjon og kan stå som en helt nødvendig fane for en by som har ytterst få utdanningsinstitusjoner. Begrepet "Multienergi-byen" sier noe om en ide om byen som vil kreve avansert teknologisk kompetanse og miljø for å bli noe mer en ønsketenkning.

Hammerfest er fortsatt ikke en by som vokser og må muligens mer sikte på egenskapsfortetting av kompetanseformer, som enda er i sin fødsel, om byen skal kunne bli nasjonal og global interessant – og ikke bare bli et oppmarsjrområde for den nye petroleumsprovinser, et lokalt fenomen.

I dette seminarets terminologi er det den åpne formen på samarbeidet og samtalen mellom faggrupper, forskningsmiljøer og politisk miljø – som en tenketank som etablerte et språk på framtidens vegne – som er interessant. Levedyktigheten til hele det begrepsapparat som nå er etablert på byens vegne – den midlertidige felles forståelsesmodellen, vil bli utsatt for sterkt press, og kan muligens forvitte i en by som lett kan være seg selv nok.

Space Group
- pris i åpen, internasjonal arkitektkonkurranse om Hammerfest indre havn.

SERIE 4

SPILLET OM TROMSØ

"Uten regler og anvendt kontrær logikk"

Spillet om Tromsø er den eneste byutviklingstrategi som har fått den norske bolig og byplanprisen. Spesielt for sin fornyelse av norsk planlegging og planleggingens begrepsapparat. Gjennom en serie undersøkelser av delområder i en forsøksvis samtale med de som virker og investerer i områdene er undersøkelsen ført ut i den større offentlighet. Spillet om Tromsø tar på seg å undersøke serier av framtidige endringskrefter som kan gi byområdene form og innhold. Undersøkelsene diskuterer fritt i tid, visualiserer muligheter, forsker i nye begreper og søker etter felles forståelsesmodeller. Det har som uttalt målsetting og anvende kunnskapen om byers endring til å forandre Tromsø. Både byens landskap og byens arkitektoniske prosjekt utfordres.

– Utvid telegrafbukta

Et «hellige» fristed som Telegrafbukta bør utvides, ikke innskrenkes, mener arkitekt Knut Erik Dahl.

TROMSØ – Utvid Telegrafbukta som et helligt fristed for byen. Det er et av de viktigste punktene i en rapport som er utarbeidet av arkitekt Knut Erik Dahl. Han er leder i et av de mange frivillige lagene som jobber med å utvikle byen. Dahl mener at Telegrafbukta er et av de viktigste punktene i byen, og at den bør utvides, ikke innskrenkes.

Dahl mener at Telegrafbukta er et av de viktigste punktene i byen, og at den bør utvides, ikke innskrenkes. Han mener at den bør utvides, ikke innskrenkes.

Dahl mener at Telegrafbukta er et av de viktigste punktene i byen, og at den bør utvides, ikke innskrenkes. Han mener at den bør utvides, ikke innskrenkes.

Dahl mener at Telegrafbukta er et av de viktigste punktene i byen, og at den bør utvides, ikke innskrenkes. Han mener at den bør utvides, ikke innskrenkes.

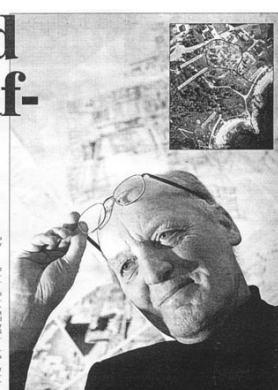
– Marker motstand søndag

Søndag inviteres Tromsøns befolkning til å markere sin motstand mot utbygging ved Telegrafbukta. Det blir bål, varm drikke, oppsatt – og bading.

TROMSØ – Søndag inviteres Tromsøns befolkning til å markere sin motstand mot utbygging ved Telegrafbukta. Det blir bål, varm drikke, oppsatt – og bading.

TROMSØ – Søndag inviteres Tromsøns befolkning til å markere sin motstand mot utbygging ved Telegrafbukta. Det blir bål, varm drikke, oppsatt – og bading.

TROMSØ – Søndag inviteres Tromsøns befolkning til å markere sin motstand mot utbygging ved Telegrafbukta. Det blir bål, varm drikke, oppsatt – og bading.

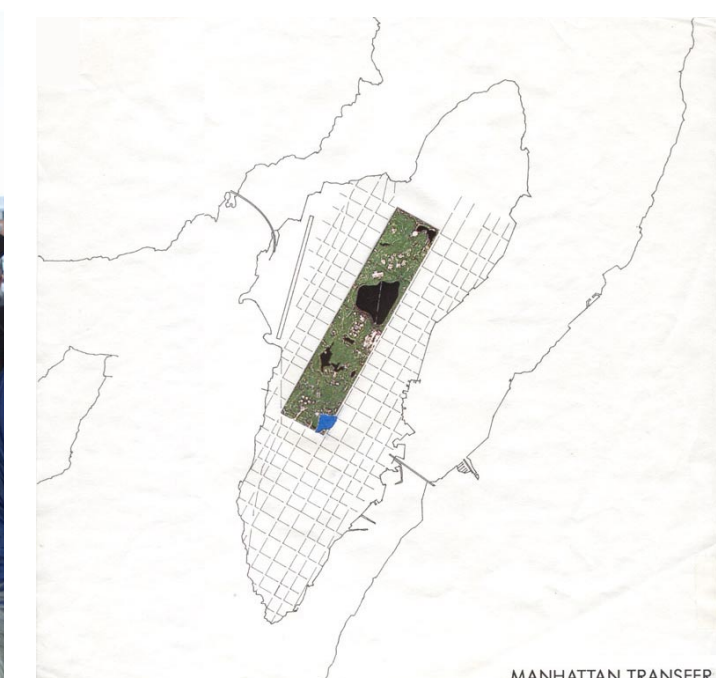
ARKITEKT KUT ERIK DAHL mener at Telegrafbukta er et av de viktigste punktene i byen, og at den bør utvides, ikke innskrenkes. Han mener at den bør utvides, ikke innskrenkes.

ARKITEKT KUT ERIK DAHL mener at Telegrafbukta er et av de viktigste punktene i byen, og at den bør utvides, ikke innskrenkes. Han mener at den bør utvides, ikke innskrenkes.

ARKITEKT KUT ERIK DAHL mener at Telegrafbukta er et av de viktigste punktene i byen, og at den bør utvides, ikke innskrenkes. Han mener at den bør utvides, ikke innskrenkes.

ARKITEKT KUT ERIK DAHL mener at Telegrafbukta er et av de viktigste punktene i byen, og at den bør utvides, ikke innskrenkes. Han mener at den bør utvides, ikke innskrenkes.

ARKITEKT KUT ERIK DAHL mener at Telegrafbukta er et av de viktigste punktene i byen, og at den bør utvides, ikke innskrenkes. Han mener at den bør utvides, ikke innskrenkes.

Utsagn med stor holdbarhet

Tegningen "Manhattan Transfer" (1994) der Central Park (NY) legges direkte inn på Tromsøya er spillets mest holdbare utsagn. Det blir mer og mer holdbart. Det som man på den tiden trodde var natur ble definert som park. Et landskap som er under sterkt framtidig utbyggingspress i den voksende byen. Samtidig har den direkte signaler om at alle andre områder er utbyggingsområder der helt nye byformer og bylandskap må utforskes. Det er i denne sammenhengen at begrepet "Den Eksperimentelle By" ble introdusert. Et hvert område må reformuleres, mer intelligente konsepter som tolkninger av vår tids by må på bordet – og det krever en forståelse for dette på alle nivåer.

Motstand

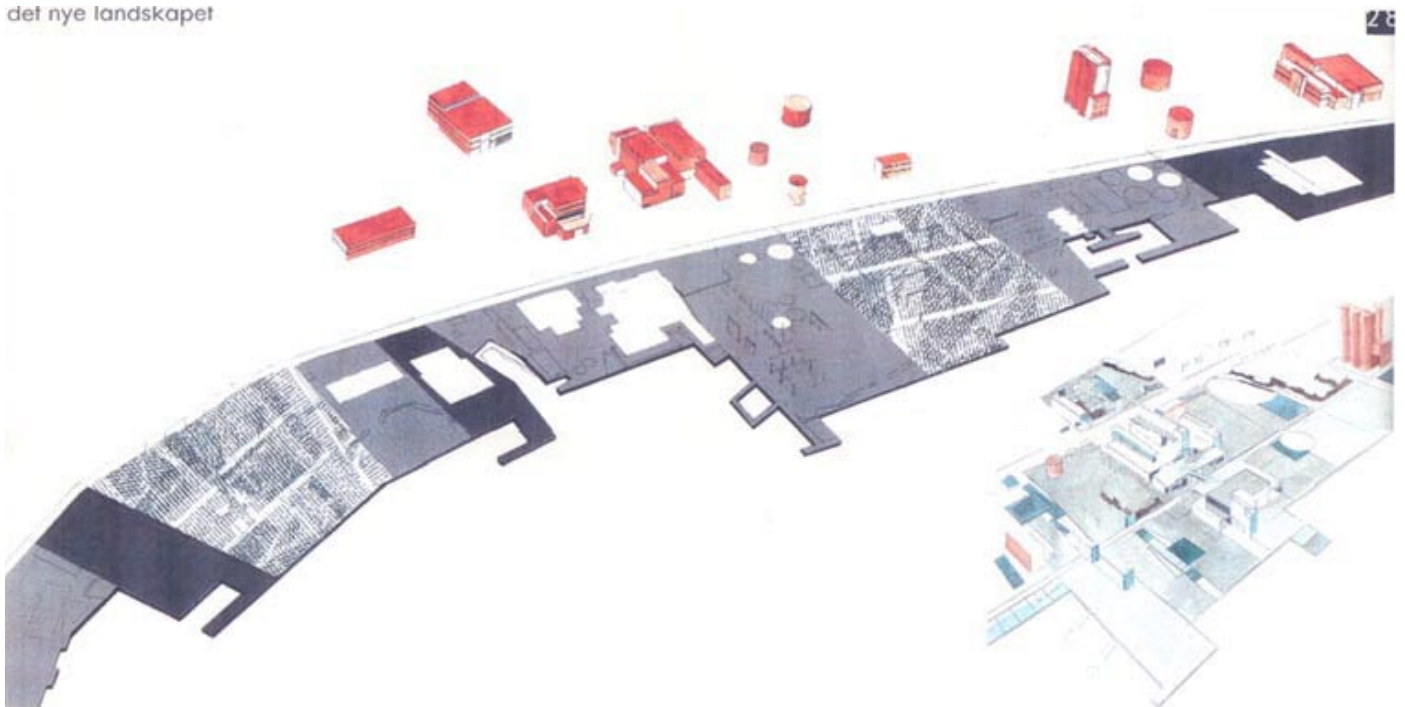
Det er slik sett nødvendig å støtte stemmer i byen som forstår hvor viktig det er hvilket grunnlandskap som overleveres til framtidige generasjoner. Kampen om Telegrafbukta som offentlig frirom var derfor ytterst viktig og undervurdert. "Naturen er et annet sted" er ikke en forklaringsmodell og det er ikke natur nok. De uendelige periferier er ikke lenger en plausibel byutviklingsstrategi.

Det landskapet du ser er ikke det egentlige landskap

Den første (spille)brikke var analysen av en rekke mulig fremtider langs industriområdet på Stakkevollveien- En svært sakte vandring (et sentralt spill-uttrykk) der hver stein ble snudd. Begrepet "å rydde i sitt eget landskap" ble lansert her. En analyse av alle virksomheter postulerte store endringer, nedleggelser og nye samarbeidende strukturer.

Tegningen "Industrilandskapet potensialet" med underteksten "Det landskapet du ser er ikke det egentlige landskapet" underbygger derfor en serie av utgravninger i framtiden. Flere av eierne i området så denne prosessen som et helt nytt kulturelt uttrykk. En ny forståelsesmodell var underveis, men fikk faktisk ikke politisk støtte. Det har den i dag, og byplankontoret inviterer oss tilbake til en ny åpen dialog, en tenketank, der et område relativt unndratt for smart omdanning kan reformuleres. Dette å besøke på nytt, reformulere og korrigere utsagn kan få ny betydning som kontinuerlig metode i byens endringsbilde.

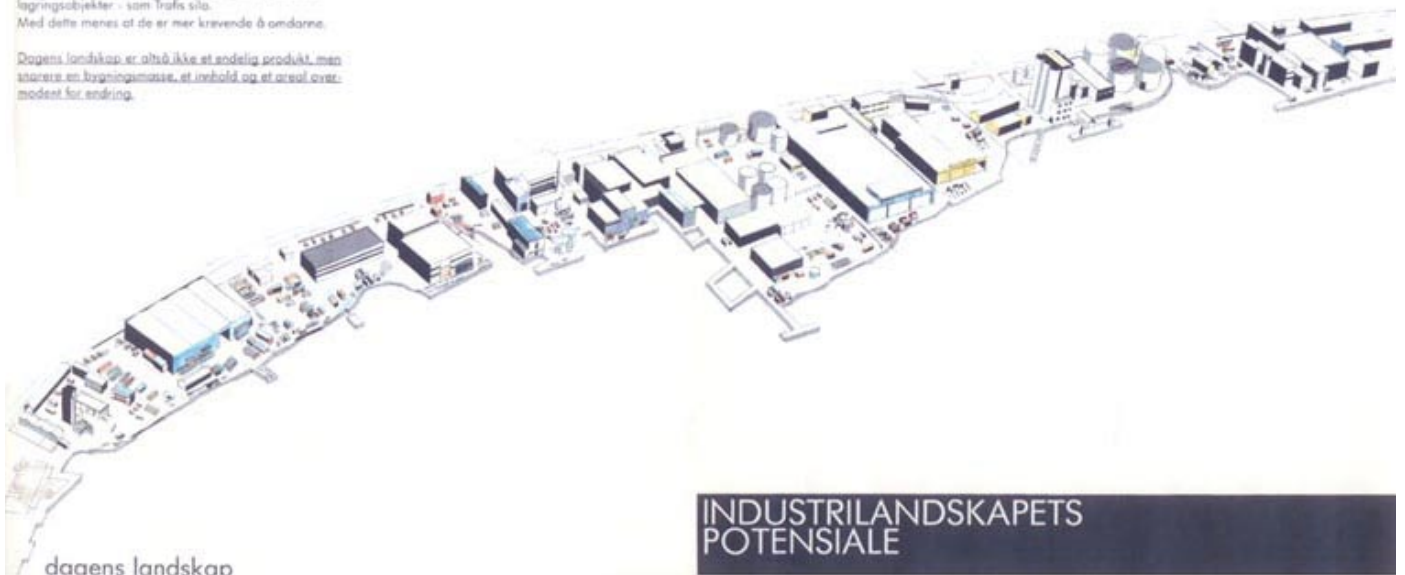
det nye landskapet

Om å ikke se skogen for bare trær
Tegningen "det nye landskapet" ønskelig er et bilde
på hvor stort areal som kan omformes, ombygges -
fornyas - i en ny urban sammenheng

"Hindrene" i en slik betraktningssmåte er
hybridene, de sammensatte bygningene og enkelte
lagringsobjekter - som Truffs silo.
Med dette menes at de er mer krevende å omdanne.

Dagens landskap er altså ikke et endelig produkt, men
storer en bygningsmasse, et innhold og et areal over-
modent for endring.

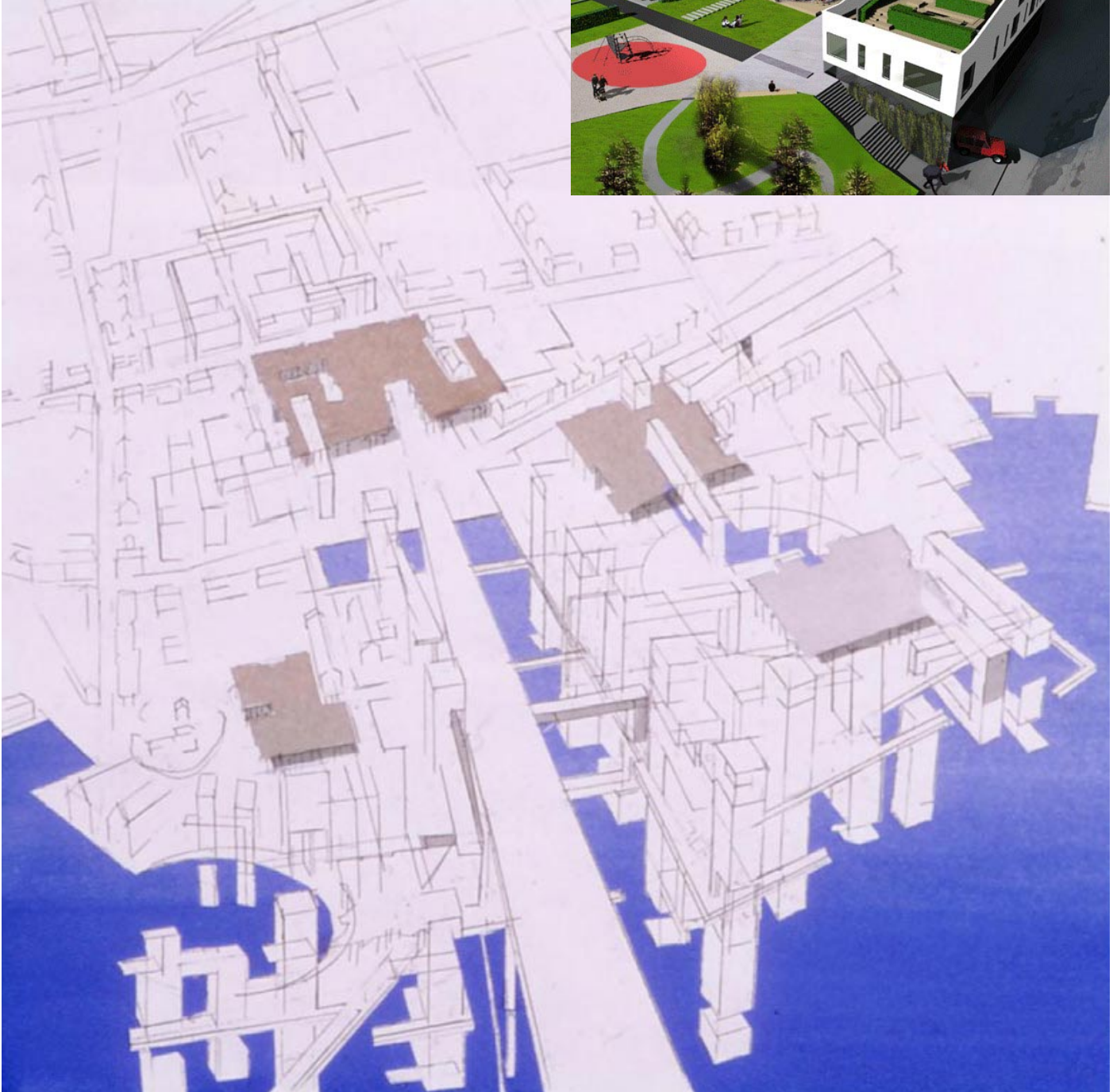
INDUSTRIKAPETS
POTENSIALE

Et sted av første rang

En undersøkelse av brohodet på bysiden lanserte stedet som "et sted av første rang". Området som gjennom det spor det har satt i byen gis en slik prioritert betydning. Gjennom en subtraksjon (et spillbegrep) ble brohodet lansert som et sted for de store prosjekter. Dette er underutvikling, om enn i en mindre subtil form en spillets visualisering utfordret til. Det er tråd med spillets oppdagelser at byantikvar Johanne Sognes uttaler til pressen nettopp at her kan vi bygge Tromsøs Aker Brygge! Hun har rett i at området kan eksperimenteres med, men analogen hennes er helt forkastelig og kun konserverende i en by med en 60% av befolkningen under 40 år.

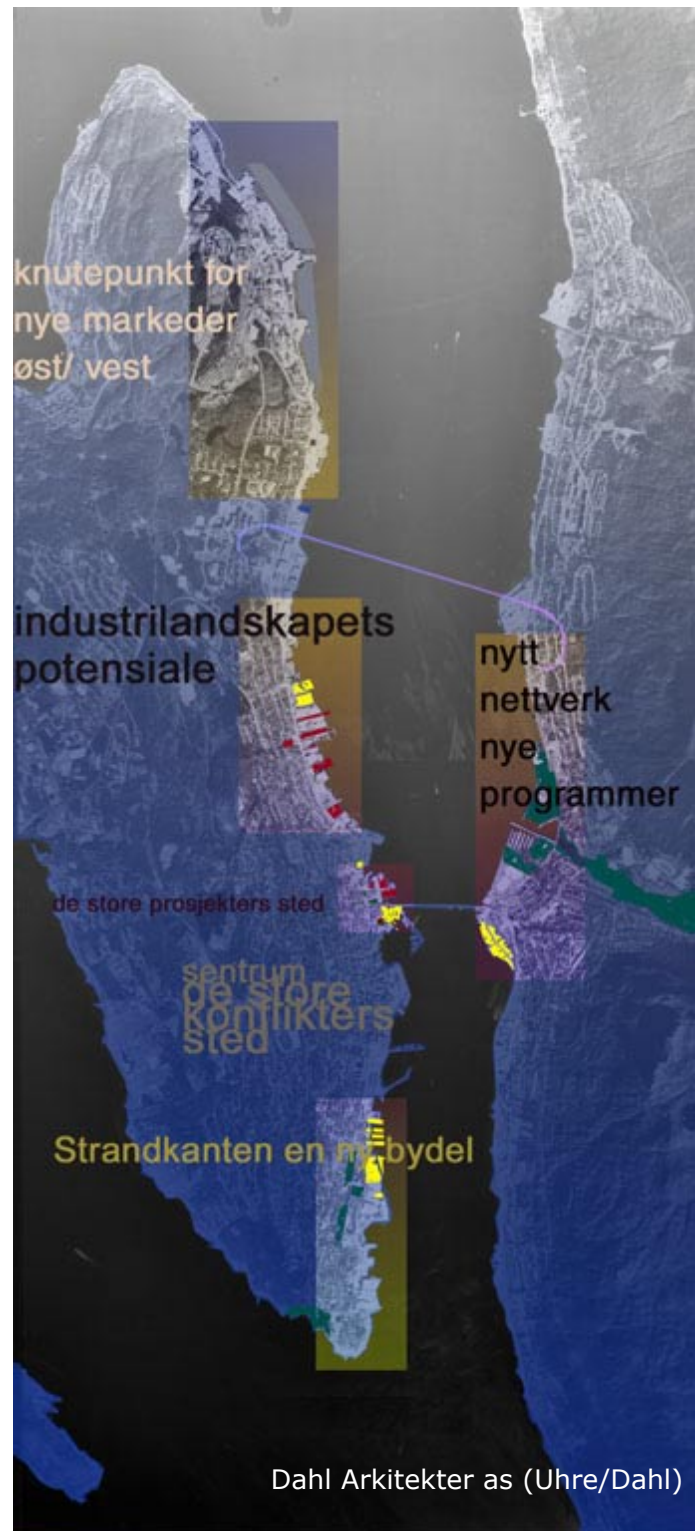
K1
- Boligbygning på brohodet (2004)
70°N arkitekter as

Spillet Om Tromsø
Brohodet 1994
Dahl Arkitekter as
Dahl/Uhre

Dialogenes by

Strandkanten er et barn av spillet. Gjennom en omfattende analyseperiode (1996) og heftige offentlig debatter ble dette byområdet utpekt som en mulig ny boligbydel og gitt en helt ny betydningsangivelse. Dette ble grepet av eierne i området og førte til en ny organisering for realisering av bydelen. På et vist tidspunkt i prosessen oppsummerte vi en rekke høringsuttalelser i en kritisk matrise med tittelen "Listen and Learn". Konseptet ble derfra kraftig reformulert under tittelen "Den Kritiske Revisjon", utgitt i bokform og enstemmig vedtatt i kommunestyret. Strandkanten bydel er gjennom de omfattende diskusjonene godt plassert i byens kollektive forventningsbilde.

Strandkanten "Den kritiske revisjon" 1999

Dahl Arkitekter as
Code Arkitektur as
70°N Arkitektur as

Første bygg på strandkanten
70°N Arkitektur as

Den Sammarbeidende Byen

Den internasjonale arkitektkonkurransen om Prostneseterminalen, kongressenter og hotell brakte flere krefter sammen til et konsept for omfattende byendring. En ambisjon om en ny kvalitet i byens endringsbilde er lansert. Byens gatenett føres rett inn i terminalen, hurtigruta legger til "i Storgata". By-veven Tromsø utvides ut i sjøen.. Et ambisiøst profileringsprosjekt fornyer oppfatningen av byen.

(<http://www.tromso.havn.no/>)

Profilering av Tromsø

Prostneset

Terminal, Hotel og konferansesenter

1. Pris i Internasjonal arkitektkonkurranse
Spacegroup/ West 8 / Arup

Arkitektkonkurransen European 7 i sjøkanten ved Kroken ble vunnet av et ungt spansk arkitektkontor (2003). Eieren og Tromsø kommune tok del i en internasjonal konkurranseform rettet mot arkitekter under 40 år. I et omfattende samarbeid med alle investorer i Kroken og bydelsrådet under ledelse av Tromsø kommune utvikler det spanske kontoret nå en idebank for det framtidige Kroken. En betraktningsmåte som har "Landscape Urbanism" som hovedtema. Trinnvis investering i prosjekter som kombinerer bygg og landskap framkaller det nye Kroken. (<http://www.european.no/>)

Nye programmer som utfordring

Acona Technopole a/s har akkurat nå lansert et dramatisk endringsbilde av et kvartal midt i Tromsø sentrum. De kaster fram et konsept som utfordrer Tromsøs politiske (og akademiske) miljø i forhold til byens posisjonering i åpningen av Barentshavet. Prosjektet stiller faktisk spørsmål ved om byen i det hele tatt har til hensikt å utvikle en strategi for olje og gass –epoken, ved å lansere sitt store Energy Business Center midt i byens fortidsrester (Nettside under utvikling).

Den kontinuerlige reformulering

I Spillet om Tromsøs opprinnelige ideverden var den kontinuerlige reformulering, det å vende tilbake etter noen år, sentralt. Ettersom spillet faktisk ikke kontinuerlig har fortsatt som undersøkelsesmetode har dette uteblitt. Det at industriområdet langs Stakkevollveien nå skal drøftes 10 år etter de første spillmanøvrene er derfor ytterst interessant. Nødvendigheten av "Den kontinuerlige reformulering" vil for så vidt kunne stå som et utsagn som er holdbart for alle de kommende landskapene som det er satt søkelys på i denne teksten.

November 2004

Knut Eirik Dahl og Kjerstin Uhre